

V četrtek je s posebnim avtobusom odpotovala iz Kranja v Bitolo skupina kranjskih mladink in mladincev, ki se bo udeležila 19. festivala Bratstva in enotnosti. — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 38

GLAS

Kranj, sobota, 19. 5. 1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Elektronski računski center

Kranj, 18. maja — Na zemljišču, kjer naj bi bila v perspektivi na Laborah nova poslovna stavba Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj, so dopoldne odprli nov elektronski računski center. Center ima elektronski računalnik IBM, ki je s 96 enotami internega spomina med največjimi tovrstnimi elektronskimi računalniki v Sloveniji. Primer: takšnega elektronskega računalnika doslej nima nobeno proizvodno podjetje v Sloveniji. Zmožnosti računalnika Sava ne bo v celoti sama izkoriščala, zato bodo omogočili tudi drugim, da se bodo lahko posluževali obdelave podatkov. Tako imajo že sklenjene pogodbe s Tekstilindusom, KŽK Kranj, Jelovico Škofja Loka in kranjsko občinsko skupščino. — Ne le za Savo, ki je v zadnjih letih beležila izredno hiter razvoj, marveč za večji del kranjskega gospodarstva pomeni računalnik nadaljnji korak pri razvoju in kvaliteti gospodarstva. Da pa se je ravno Sava odločila za elektronski računski center, pa najbrž ni naključje, saj so v podjetju že ves čas razvijali sodobno koncepcijo organizacije in razvoja proizvodnje. Že 1969. leta so na primer v Savi uvedli obračunavanje proizvodnje po direktnih stroških. Prvi v državi so z lastnimi kadri razvili dokaj zahtevno tehnologijo proizvodnje radialnih plaščev in že 1970. leta so se s štirimi drugimi škofjeloškimi podjetji začeli delati na elektronskem sistemu. Tako so v dobrih dveh letih z dokaj skromnimi stroški usposobili svoj štab strokovnjakov za elektronsko obdelavo podatkov v novem elektronskem računskem centru. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Štafetno palico bo izročil Titu orodjar iz Kikinde

V četrtek, 17. maja, je zvezni odbor za proslavo dneva mladosti na posebnem seji sklenil, da bo osvojil predlog pokrajinskega komiteja ZM Vojvodina, naj letos štafetno palico izroči predsedniku Titu 25-letni Milan Ivetič iz Kikinde. Ivetič, zaposlen v livarni železa v Kikindi, je po poklicu visokokvalificirani ključavničar in monter orodnih strojev. Slovesnost ob maršalovem 81. rojstnem dnevu bo kot običajno, 25. maja zvečer na stadionu JLA v Beogradu.

Akcija v Plamenu gre h kraju

V tovarni vijakov Plamen v Kropi v teh dneh končujejo enoletno akcijo 80 ur za stabilizacijo, za katero so se odločili lani ob rojstnem dnevu predsednika Tita. Zastavljeno nalogo bodo delavci Plamena uresničili skoraj 100-odstotno. Zanimivo pa je, da so se Kroparjem v njihovi enoletni akciji za stabilizacijo gospodarstva pridružili tudi drugi. Ne le nekatere delovne organizacije v radovljiški občini, v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije, marveč so k njim prišli delat tudi predstavniki različnih podjetij in ustanov. Tako so v Kropi skupaj z delavci Plamena delali predstavniki radovljiških občinskih družbenopolitičnih organizacij, mi-

ličniki postaje milice Radovljica, učitelji osnovne šole Stane Žagar v Lipnici, okrog 100 vodilnih predstavnikov podjetja Metalka iz Ljubljane z direktorjem na čelu in drugi. V soboto, 12. maja, pa je delalo v Plamenu skupaj s člani kolektiva tudi 30 članov srednje politične šole pri CK ZKS skupaj z direktorjem šole. Ob tej priliki so člani kolektiva in udeleženci šole poslali pozdravno pismo predsedniku Titu in ga hkrati zaprosili, da bi ob priliki obiskal Kropo. Popoldne so se člani vodstva in organizacij v podjetju ter predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij pogovarjali z udeleženci šole o položaju podjetja, skrbi za delavce, ures-

ničevanju ustavnih dopolnil, združitvi z železarnami, delavski kontroli in drugem. Ko smo se pred kratkim pogovarjali s predstavniki Plamena, so povedali, da so kljub težavam izpolnili obljubo, ki so jo pred enim letom dali predsedniku Titu. Ne zdi pa se jim prav, da se še vedno dogaja tisto, zaradi česar so se pravzaprav odločili za takšno akcijo. Se vedno, pravijo, smo priča zviševanju cen, padanju življenjskega standarda, raznim administrativnim ukrepom, ki ovirajo uresničevanje samoupravnih sporazumov in podobno. »Naš namen je bil, da bi s takšno vsesplošno akcijo preprečili tovrstne pojave in stabilizirali gospodarstvo.« A. Zalar

Pričakujemo večjo podporo

»Invalidi pričakujemo večjo podporo v občinskih družbenopolitičnih organizacijah kot so socialistična zveza, sindikati in drugi.« To je ena od ugotovitev z razprave o pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki jo je organizirala kranjska podružnica telesnih invalidov. Razen tega so o problematiki telesnih invalidov razpravljali tudi na letošnji konferenci invalidov v začetku leta, pred nedavnim pa je odbor podružnice sprejel na podlagi razprave na konferenci več sklepov. Sklepe so poslali vsem delovnim organizacijam v občini. Poudarili so, naj v delovnih organizacijah, posebno v večjih, čimprej ustanovijo aktive invalidov, ki bodo potem skupaj s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami laže razreševali številne probleme invalidov.

Čeprav je bilo v zadnjem obdobju, predvsem po ustanovitvi medobčinskega društva telesnih invalidov za Gorenjsko in ustanovitvi posameznih občinskih podružnic, pri razreševanju problematike številnih invalidov že nekaj storjenega, ugotovitev kranjskih invalidov, da pričakujejo večjo podporo, potrjuje na primer že podatek, da v kranjski Savi in Tekstilindusu še vedno kljub številnim poskusom niso ustanovili aktivov. Kaže, da v teh, pa tudi še v nekaterih drugih delovnih organizacijah, sindikati in drugi organi ne kažejo dovolj zanimanja in zavzetosti, da bi se problemi invalidov v njihovih kolektivih organizirano in sistematično urejevali in razreševali.

Med sklepe, ki so jih poslali vsem delovnim organizacijam, so kranjski telesni invalidi zapisali, da bodo v prihodnje od ustreznih organov v občini zahtevali, da se sistematično rešujejo gmotni, stanovanjski in drugi problemi invalidov. Vsem delovnim organizacijam predlagajo, da bi invalidom povečali dopust za tri dni in ukinili nočno delo zanje. Odbor kranjske podružnice se bo še naprej zavzemal, da bodo invalidi dobivali ortopedske pripomočke brezplačno, da se bodo zmanjšala doplačila za zdravlila in zdravstvene storitve za tiste invalide, ki imajo majhne prejemke. Prav tako se bo podružnica zavzemala za organizirano rehabilitacijo invalidov, za organizirano oskrbo in nego nepokretnih invalidov na domu, za štipendiranje otrok siromašnih invalidov itd. Nazadnje so se tudi zavzeli, da se v občini ustanovi aktiv invalidov — komunistov in poudarili, da je v prihodnje treba invalide enakopravno vključevati v samoupravne organe in vodstva družbenopolitičnih organizacij.

A. Zalar

Težave ameriške vesoljske ladje

Z oporišča Cape Kennedy na Floridi so Američani pretekli ponedeljek, 14. maja, izstrelili v vesolje prvi astronautski raziskovalni laboratorij, izdelan na Zahodu. V orbito je sklybal ponesla orjaška raketa saturn C5, kakršnih so se v minulih letih posluževali za potovanja na Luno. A kot kaže, letelca »učilnica« ni niti malo preprosta reč, saj je računalnik komaj 63 sekund po izstrelitvi zabeležil okvare v dveh od štirih mehanizmov, ki naj bi kasneje razprli krila z vgrajenimi energetskega sončnimi celicami. Naprave v postaji so zato deloma ohromljene, zmožljivost vozila pa močno zmanjšana. Zaradi tega so strokovnjaki preložili start trojice astronautov.

jubilejna mešanica BRAVO

ŠPECERIJAS BLEDS

Vlom še raziskujejo

Kranj, 18. maja — Tik pred zaključkom redakcije smo poprašali na Upravi javne varnosti v Kranju po morebitnih rezultatih preiskave o vlamu v noči od ponedeljka na torek v župnišče farne cerkve v Cerkljah, ko so trije neznanci iz železne blagajne odnesli okoli 30 tisoč dinarjev in pretepli župnika ter gospodinjjo. Povedali so nam, da primer še ni pojasnjen in da je preiskava še v teku.

Naročnik:

I. sejem sredstev za obrambo in zaščito od 25. do 30. V. v Kranju
Demonstracija gašenja požarov in prve pomoči, predvajanje filmov

Gasilska vaja v Kranju

V počastitev 10. obletnice Zavoda za požarno, reševalno in tehnično službo Kranj je bila v četrtek popoldne na zapuščenem stanovanjskem bloku ob cesti JLA v Kranju (pri gasilskem domu in zavarovalnici) velika gasilska vaja, pri kateri so sodelovali vsi kranjski poklicni gasilci in nekateri prostovoljni gasilci iz okolice Kranja. V vaji so pokazali sodobna gasilska sredstva (prah, lahko peno in vodno meglo), ki so kos vsakemu požaru, ter novo zglobovno hidravlično platformo, ki je ena prvih v državi in lahko dvigne

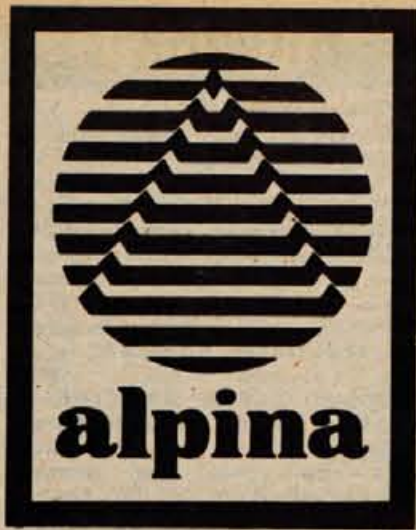
gasilca-reševalca več kot 20 metrov visoko. Poklicni gasilci so preizkusili tudi nove azbestne zaščitne obleke. Dva gasilca sta se v takih oblekah sprehodila skozi plamene, ki so nastali zaradi vžiga lahko vnetljivih tekočin. Sredi ognja je dosegla temperatura več kot 800 stopinj, vendar sta se gasilca vrnila nepoškodovana. Vaja je nedvomno dobro uspela. Številni gledalci ter predstavniki delovnih organizacij in ustanov so bili z znanjem in spretnostjo kranjskih poklicnih gasilcev nadvse zadovoljni. -jk

V kletnih prostorih je izbruhnil požar. Stanovalci so se zatekli v višja nadstropja. Medtem ko se gasilci v zaščitnih oblekah približujejo ognju, se hidravlična platforma pripravlja, da bo stanovalce rešila s strehe in jih v posebni košari prinesla na varno. (jk) — Foto: F. Perdan

Poklicna gasilca Stane Oman in Janez Klemenčič sta se z dihalnima aparatom in v azbestnih oblekah nemoteno prebila skozi plamene, ki so nastali zaradi vžiga lahko vnetljivih tekočin. Čeprav je dosegla temperatura v ognju 800 stopinj Celzija, sta gasilca izpolnila nalogo. (jk) — Foto: F. Perdan

Ljubezen planinam in naravi

Lovro Noča s Plavža na Jesenicah je prijetno srečati. S svojim nepogrešljivim planinskim klobukom, planinsko opremo in nahrbtnikom se kdajpakdaj ustavi na cesti le toliko, da pokramlja s starim znancem ali prijateljem, navrže kako smešno prigodo in se pri vsem tem še posebno dostojanstveno smehlja. Potem — potem pa se odpravi na prvo avtobusno postajo, na prvi avtobus, ki odpelje v »dolino«, na eno neštetihih izhodiščnih točk, ki peljejo v planine in naravo.

Zdaj je 57-letni Lovro Noč upokojenec, vendar daleč od tega, da ne bi vedel, kam si seboj in premišljeval, kam bi se »del«. Njemu ni do sprehodov po bučnih mestnih ulicah, ne do posedanja pred gostilnami in klepeta o vremenu. Če ga ne zadržuje delo doma, pri domači hiši, jo vedno že v ranem jutru ubere v gore, ki jim je poklonil vso svojo ljubezen že pred več desetletji. Še več: v gorah je spoznal svoje najboljše prijatelje, ki so ga kot dobrega planinca povabili, naj se včlani v Gorsko reševalno službo. Od tedaj dalje ni reševalne akcije v gorah, kjer ne bi humano reševal in pomagal tudi Lovro.

»Pred štirinajstimi dnevi smo prejeli vest, da se je na poti s Stola izgubila ali ponesrečila neka starejša ženska. Ni bila domačinka, prihajala je z Reke, zato nas je še posebno skrbelo, da se ji ni pripetilo najhujše. Po dveh dnevih iskanja se je naša zla slutnja uresničila. Ženska je padla čez steno in se smrtno ponesrečila.«

Lovro Noč je bil 18 let zaposlen kot mizar v Splošni bolnici Jesenice in tudi tedaj, ko je bil redno zaposlen, ni minila nedelja, ki je ne bi preživel v planinah.

»Na planine sem se bil navezal že v mladih letih, vedno sem občudoval in ljubil naravo. Precej so me naučili moji prijatelji, še posebno gorski reševalci. Naučili so me vztrajnosti, trdnosti in z veseljem sem upošteval vsa navodila. Spoznal sem, koliko srčnosti in poguma je treba, če hočeš postati dober gorski reševalec, koliko odpovedovanja in izpostavljanja nevarnostim. Za vse pa sem jim še danes hvaležen, saj zdaj naravo ne le občudujem, spoštujem vse, kar je v njej in jo znam tudi ceniti in če le morem — tudi varovati.

Ne morem razumeti vseh tistih, ki v naravi ne najdejo ničesar. Prav zares se moraš zamisliti nad mladino, ki poseda po lokalih, ki v miru in tišini ter lepoti narave ne poskuša najti ničesar. Meni pa je že v mladih letih toliko pomenila!«

Tak je Lovro Noč s Plavža, planinec in gorski reševalec, prijeten in vedno hudomušnega nasmeha in smešnih domislic. Človek, ki ga Jeseničani radi srečujejo, planinec z vsem svojim srcem, gorski reševalec z vsem svojim pogumom, vztrajnostjo in humanostjo. D. Sedej

nesreče

Umrla v bolnišnici

Za posledicami nesreče, ki se je pripetila v nedeljo, 13. maja, na cesti prvega reda pri odcepu ceste za Lesce, je v jeseniški bolnišnici umrla 73-letna Marija Kodričeva.

Nezgoda pešca

V torek, 15. maja, nekaj po 20. uri se je na cesti drugega reda v Praprotnem pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jože Mohorič (roj. 1940) je v Praprotnem nenadoma pred hišo št. 15 zagledal pešca Petra Ravnikarja s Križne gore, ki je z desne strani prečkal cesto. Zaradi kratke razdalje voznik avtomobila ni mogel ustaviti in je trčil v pešca. Ranjenega Ravnikarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

Avto po nasipu

Voznik osebnega avtomobila Valentin Volk (rojen leta 1928) iz Brega je vozil v sredo zvečer iz Zgornjih Gorij proti Bledu. V Zgornjih Gorjah ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo tako, da je pred železniškim nadvozom zdrknil po nasipu. Valentin Volk je bil le lažje ranjen, materialna škoda pa znaša približno 20.000 dinarjev.

Treščil v betonski steber

V četrtek je vozil proti Javorniku voznik osebnega avtomobila Igor Rebek z Jesenic in na Cesti železarjev zavijal levo. Takrat pa ga je po levi prehitel Bojan Kenda iz Ljubljane. Da bi se izognil trčenju, je Bojan Kenda zapeljal na skrajno levo stran vozišča in nato na pločnik, kjer je oplazil betonski zid in treščil v betonski steber. Voznik Bojan Kenda je bil ranjen, razen njega pa še Tomaž Visenjak in Ciril Gradišar iz Ljubljane, ki sta bila v Kendovem avtomobilu. -jk

Pešec pod avtobus

V četrtek, 17. maja, ob 13.30 je na križišču s cesto Janeza Finžgarja na Javorniku pri Jesenicah nenadoma stekel na cesto pešec Franc Rekar (1901) z Jesenic. V tem trenutku je pripeljal avtobus, ki ga je upravljal Ivan Kelbl (1914) iz Podkočne pri Jesenicah in Franca Rekarja podrl. Pešec je bil ranjen in so ga zaradi tega prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Uprava javne varnosti v Kranju

sprejmje več delavcev

za čas od 1/6 do 30/9-1973

za opravljanje nalog na mejnih prehodih Brnik, Ljubelj, Jesenice in Kranjska gora ter za urejanje cestnega prometa na območju PM Kranj, Tržič in oddelka milice Bled.

Prijavijo se lahko mladinci, ki so dopolnili 18 let starosti, imajo srednjo strokovno izobrazbo, zaželeno je tudi znanje tujih jezikov.

Prijave, kolkovane z 2 din, sprejema uprava do 31/5-1973.

April - najbolj črn v prometu

Prometna statistika kaže za letošnje prve mesece kaj malo razveseljivo sliko. Letos je na gorenjskih cestah do sredine maja izgubilo življenje 20 oseb, za pet več kot lani. Samo v aprilu je umrlo 8 oseb, v petnajstih dneh maja pa 3 osebe. Med žrtvami ceste je tudi en otrok. Med smrtno ponesrečenimi je največ voznikov osebnih avtomobilov, in sicer 8, en voznik pony ekspresa, 7 pešcev in 4 sopotniki.

Letošnji april prednjači s 49 prometnimi nezgodami s telesnimi poškodbami ali večjo materialno škodo pred lanskim marcem, ko se je pripetilo 47 takšnih prometnih nesreč. Če pogledamo vzroke nesreč, ki so se pripetile v aprilu, je na prvem mestu izsiljevanje prednosti (13 nesreč), na drugem mestu pa so pešci z 10 povzročeni nezgodami. Značilno za te nezgode je, da so pešci v devetih primerih sami krivi za nezgodo, le v enem primeru je bil kriv voznik motornega vozila. Nesreče, v katerih so udeleženi pešci, se navadno ne pripete v križiščih, to je tam, kjer so običajno prehodi za pešce, pač pa pešci nenadoma prihajajo pred vozila na odprtih cestah, kjer ni prehodov in kjer je tudi hitrost vozil veliko večja, možnost za ustavljanje ali kako drugačno preprečitev nesreče pa kar najmanjša. V kratkem času sta se pripetili tudi dve prometni nesreči, ena s tragičnimi posledicami, ko se je otrok iztrgal ma-

teri iz rok in stekel na cesto pred avtomobil. Do sredine maja letos se je v prometu ponesrečilo 52 pešcev. Več kot polovica pešcev, to je 38, so zakrivila nesrečo sami, tako da so nenadoma stopili na cesto pred vozilo.

Do sredine maja se je na gorenjskih cestah pripetilo 152 prometnih nesreč in kot že rečeno jih je največ bilo aprila. V nesrečah se je poškodovalo 186 ljudi, od tega 88 huje. Med poškodovanimi v nesrečah je tudi 20 otrok, od tega je bilo 14 otrok huje poškodovanih, od tega pa polovico samo v 15 dneh maja.

Ob tolikšnem številu mrtvih na cestah že v predsezoni je skrb prometnih organov seveda razumljiva. Vendar pa inšpektor Mirko Derlink meni, da sezonski meseci, to so poletni meseci z najgostejšim prometom, po zdajšnjih opažanjih tudi niso nujno meseci z največ in najhujšimi nesrečami. Zaradi gostote prometa so namreč vse drznejši manevri voznikov onemogočeni. Po inšpektorjevem mnenju se zadnji čas nekoliko tudi spreminja način vožnje naših voznikov, saj niso več tako okorno začetniški, pač pa se znajo že mnogo spretnje vključevati v gost promet. Seveda pa ta gibčnost še ni tako vsesplošen pojav, da ne bi bilo kar precejšnjih izjem, ki v tem tudi pretiravajo in katerih voznjko lahko imenujemo samo držno. L. M.

Zahvala

Ob težki izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Janeza Lotriča

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, posebno družini Klavora, ki so nam stali ob strani, sorodnikom, prijateljem in znancem. Društvu rejcev malih živali Kranj, tov. Suhiju za poslovilne besede, SGP Projekt Kranj, sodelavcem Iskra Kranj, darovalcem cvetja, upokojencem in vsem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala tudi dr. Bajžlju za zdravljenje in lajšanje bolečin ter č. g. župniku za lep pogrebni obred.

Žalujoča družina Lotrič

Kranj, 17. maja 1973

